

Beiarn Kommune		
Ar Saknr	Dato	Page nr
19/310	3	3148/19
11 JUN 2019		
Arkivkode P	151	
Arkivkode S		
Autorisert		
Klassifisering		GAS

Budsjett og økonomiplan 2020-2023 Utfordringsdokument

Utfordringsdokument 2019. Utviklingstrekk og statistikk. Økonomiske perspektiver KOSTRA og nøkkeltall 2018 Beiarn Kommune.

Innledning

Beiarn kommune står overfor store utfordringer og muligheter i framtida. Det handler om å bidra til en god utvikling av lokalsamfunnet. Det handler om å se muligheter, og bidra til å legge til rette for nyskaping. Det handler om å møte den demografiske utviklingen og innbyggernes behov for velferdstjenester. Og det handler om å være en attraktiv kommune å bo og jobbe i.

Hvorfor Utfordringsdokument?

Økonomiplanen inngår både i et ettårsperspektiv sammen med årsbudsjettet og årsregnskapet og et fireårsperspektiv i kommuneplansystemet med planer på mellomlang og lang sikt.

Eksempel på sammenheng mellom styringsdokumenter

En viktig del av prosessen med å utarbeide økonomiplanen er å synliggjøre hvilket økonomisk handlingsrom kommunen har og hvordan ulike tiltak vil påvirke kommunens inntekter og utgifter. Mens store deler av inntektssiden ligger utenfor kommunens kontroll, vil utgiftssiden i større grad være opp til kommunen å bestemme. Kommunen påvirker eget handlingsrom gjennom evnen til effektivisering og omprioriteringer.

Utfordringsdokumentet vil være en del av administrasjonens verktøy for å bringe oversikt og kunnskap til kommunestyret. Det vil kunne korte ned avstand og styrke båndet mellom kommunestyret som eier og driver i forhold til avdelingene og ansatte.

Ut fra dette ønsker vi å utarbeide et felles dokument, som rulleres årlig, og legges fram i mai måned. Det vil da markere oppstart på prosessen med handlingsplan, økonomiplan og budsjett.

Hva inneholder Utfordringsdokumentet

Første del beskriver befolkningsutvikling, både bakover i tid, og framskrivninger. Også viktige utviklingstrekk i befolkningen gjennomgås. Dette danner et bakteppe for mange av utfordringene som presenteres.

Videre deles dokumentet etter fokusområdene i handlingsplanen (Styringsdokumentet). På hvert fokusområde beskrives hovedmål (fra handlingsplanen), det beskrives utviklingstrekk, og en setter opp noen større utfordringer. En har i dette forsøkt å ha fokus utenfor kommuneorganisasjonen, og ha et videre perspektiv på mer samfunnsmessige utfordringer.

Der det finnes tall har en forsøkt å underbygge utviklingstrekk med statistikk. Som standard brukes statistikk fra de 5 siste årene. Der ikke annet er angitt er det brukt SSB sin KOSTRA-database, der en sammenlikner med gruppe 6 («sammenliknbare kommuner»), et utvalg av sammenliknbare komuner som har rapportert inn KOSTRA tall for 2018, Norge ex Oslo og Nordland. En har både brukt utgiftstall

fra KOSTRA, samt tall på tjenesteproduksjon (dekningsgrader mv). I forbindelse med beregningen av utgiftstallene er disse justert for utgiftsbehov, i henhold til KMD 1,3935 på landsbasis.

En må imidlertid være klar over at det er svakheter med statistikken. For å unngå feiltolkninger kreves det at en setter seg godt inn i hva statistikken faktisk kan si noe om før man tar den i bruk.

I mange sammenhenger kan statistikk gi en god pekepinn på i hvilken retning samfunnets utvikles, men den vil aldri gi et helhetlig bilde av virkeligheten. Her må vi spe på med lokal kunnskap om ulike forhold i Beiersamfunnet. Det er viktig at kommuneorganisasjonen og lokalsamfunnet drøfter hva som er forutsetningene for en god framtidig utvikling – i stedet for ensidig fokus på ressursbruk.

Vi er inne i en periode der ny kommunelov implementeres og denne ventes i sin helhet å være gjeldende fra 01.01.2020 da de siste elementene av denne skal være effektivt. En ny kommunelov gir ikke nødvendigvis de helt store endringene i rammebetingelsene for den kommunale driften. Imidlertid vil det for enkelte områder være behov for tilpasing og implementering av nye krav i den nye loven. Det er derfor sentralt at vi gjennom den fasen vi går inn i på en effektiv måte tar i bruk den nye kommuneloven slik at kommunen fra om med 01.01.2020 fullt ut driftes innefor disse nye lovrammene.

Mot slutten ser vi nærmere på utfordringer innen kommuneorganisasjonen, da særlig evnen til og rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere, og evnen til utvikling og nyskaping. I januar 2018 ble ny organisasjon implementert i administrasjonen og det ble tilsatt ny kommunalleder for Oppvekst og kultur i februar 2018. Omorganiseringen medfører samtidig en endring av ansvarsområder og rammeområdene blir derfor endret i tråd med dette. Sammenligningstall fra tidligere år – til og med budsjettet for 2018 – vil derfor ikke bli sammenlignbare med de oppstillinger som vil bli presentert i forbindelse med utarbeidelsen av budsjetter for 2019 og økonomiplanen for perioden 2020 – 2023.

Vi har innarbeidet et kapittel som beskriver økonomiske utfordringer i et mer langsiktig perspektiv, på bakgrunn av kommuneproposisjonen som kom i begynnelsen av mai.

Utfordringsdokumentet vil være administrasjonens verktøy for å bringe oversikt og kunnskap til kommunestyret. Det vil kunne korte ned avstand og styrke båndet mellom kommunestyret som eier og driver i forhold til avdelingene og ansatte.

Befolkningsutvikling

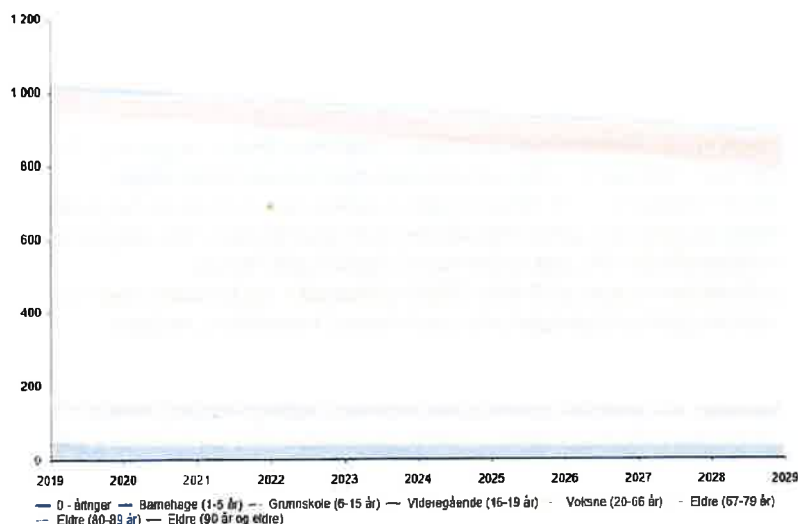

Befolkning

Kunnskap om befolkningssammensetninger og utviklingen av denne danner grunnlaget for planlegging av fremtidens tjenestebehov og hvilke hensyn som eller bør ivaretas. Denne kunnskapen ligger til grunn for å forstå folkehelseutfordringer og er et utgangspunkt for å vurdere muligheter og utfordringer i fremtiden.

Befolkningsframskrivninger er et nyttig verktøy i planleggingen for framtidige behov. Det er umulig og forutsi den framtidige utviklingen helt nøyaktig. Flytting, fruktbarhet, dødelighet og innvandring er usikkerhetskilder når en lager prognoser.

Tabellen nedenfor viser den demografiske utviklingen for Beiarn kommunen i perioden 2019 – 2029.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0 - åringar	11	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5
Barnehage (1-5 år)	39	33	33	31	33	32	31	30	30	30	30
Grunnskole (6-15 år)	86	86	83	80	76	76	74	72	73	69	70
Videreg (16-19 år)	51	37	36	38	37	36	35	33	30	33	29
Voksne (20-66 år)	565	561	556	533	522	502	498	492	485	464	455
Eldre (67-79 år)	186	201	201	207	204	210	205	202	199	198	194
Eldre (80-89 år)	72	71	70	73	79	79	79	84	88	90	98
Eldre (90 år og eldre)	12	19	15	15	15	17	17	17	17	16	17
Total	1022	1014	1000	983	972	958	945	936	928	906	898

Beiarn har gjennom mange år hatt en nedgang i befolkningen. Prognosene fra SSB tilsier da også at samlet befolkning vil reduseres også for de kommende 5-6 årene. Vi kunne ønsket at det hadde vært en relativt stabil sammensetning av de ulike alders-gruppene i perioden, men realiteten er at andelen eldre over 67 år øker.

Samtidig viser fremskrivningen fra SSB at den yrkesaktive aldersgruppen (20-66 år) er den gruppen som i antall vil ha den største reduksjonen. Dette vil kunne medføre at det for Beiarn som samfunn vil være kritisk at man lykkes med å gjennomføre tilstrekkelig ny rekruttering av arbeidskraft og at denne arbeidskraften utgjøres av nye innbyggere som flytter til Beiarn. Ny tilflytting krever at vi er i stand til å tiltrekke oss nye innbyggere i sterk konkurranse med våre nabokommuner, ikke minst Bodø kommune som regionsenter.

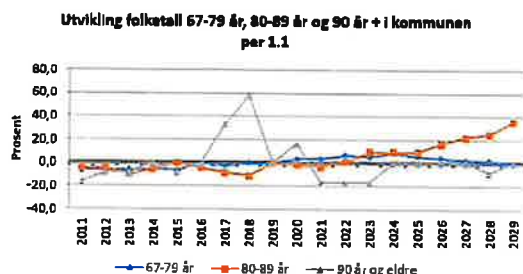
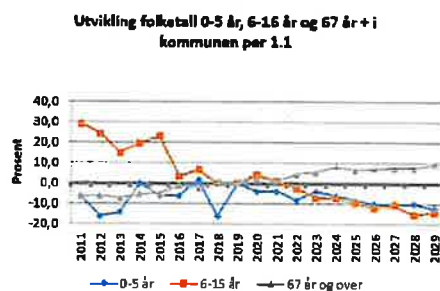
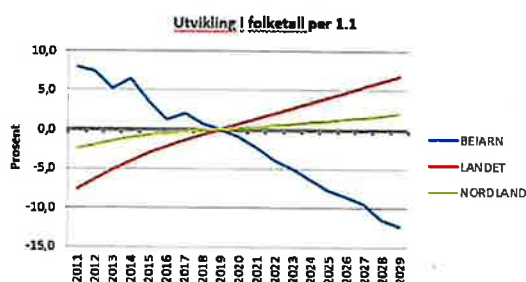
Det økende behovet for ekstern arbeidskraft i prognoseperioden vil med rette strategiske grep kunne medføre at Beiarne har et potensiale for å opprettholde en større stabilitet i innbyggertallet enn det som fremkommer av en ren fremskrivning fra SSB.

Demografiutgifter

Demografi innebærer ikke bare en endring av befolkningsstatistikken men har direkte betydning for kommunens tjenestenivå i årene fremover. Sentralt i å kunne fastsette kommunens fremtidige demografiutgifter er derfor å beregne et anslag for hva befolkningsframskrivninger vil kunne komme til å bety for kommunens brutto utgiftsbehov til sentrale velferdstjenester som grunnskole, barnehage og pleie og omsorgstjenester. KS har utarbeidet en slik regnearkmodell, basert på Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) metodikk og forutsetninger. Vi legger denne til grunn for den kommende gjennomgangen av kommunens forventede endringer i demografikostnader.

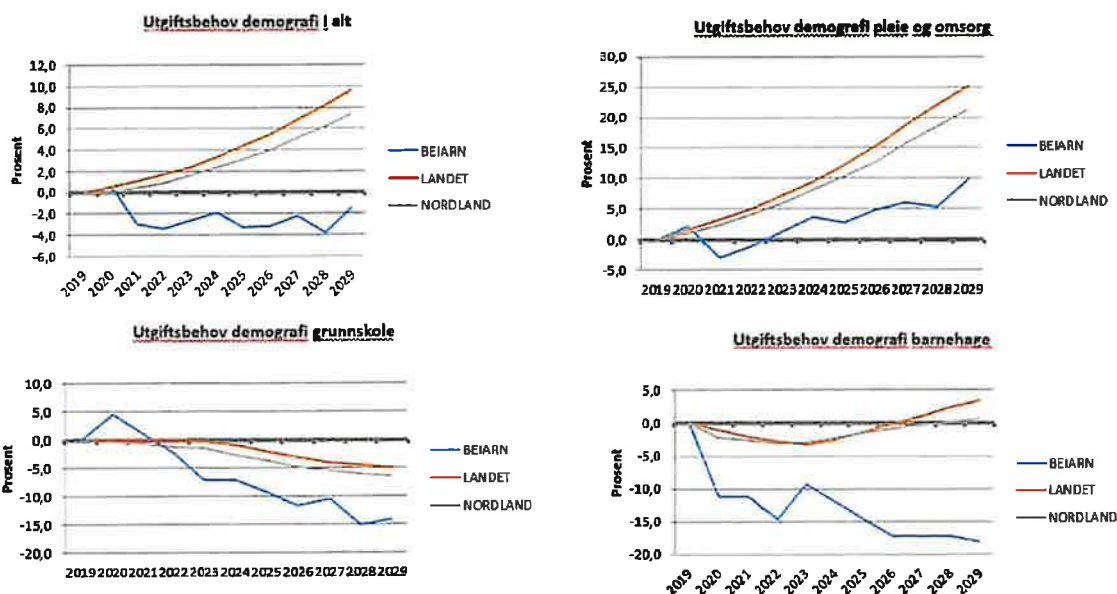
Beregningene baseres videre på analyser av hvordan kommunesektorens utgifter faktisk fordeler seg på individrettede velferdstjenester til de ulike aldersgruppene. De bygger altså ikke på noen sentralt fastsatt norm for tjenestetilbudet. Det legges videre til grunn konstante gjennomsnittskostnader, uendret standard, uendret produktivitet og uendret dekningsgrad. Høyere dekningsgrad eller høyere standard vil isolert sett trekke i retning av økte utgifter, mens økt produktivitet vil trekke i retning av reduserte utgifter.

Lokal utvikling i folketall – Beiarne kommune

Med utgangspunkt i 2019 som «0» år viser samlede prognoser at befolkningen i Beiarne vil reduseres de kommende 10 årene. Dette skjer imidlertid ikke jevnt aldersfordelt og figuren ovenfor illustrerer på en god måte det faktum at det vil bli klart flere eldre mellom 80 og 89 år mens det vil bli færre mellom 0 og 15 år.

Utgiftsbehov demografi – Beiarn kommune

Beregningene ovenfor illustrerer hvilken utvikling – og utfordringer – som ligger i behovet for omprioritering av kommunens ressurser innen områdene Oppvekst og Pleie og Omsorg.

Samlede demografiutgifter ligger relativt stabilt i den kommende 10-års perioden men mens behovet for ressurser til Pleie og Omsorg øker (+ 10%) så faller behovet for ressurser til skole og barnehage med estimert 15%. Omregnet til netto driftsrammer for budsjettåret 2019 så innebærer dette at vi for den kommende 10-åra perioden har behov for en økning av netto utgiftsramme til Pleie og Omsorg på Mnok 4,8 mens rammene til Oppvekst reduseres med Mnok 3,8.

Innenfor mulighetsrommet for å kunne oppnå dette er det KUN ett tiltak som kan bidra til at vi når dette målet. Uten at det igangsettes et arbeide med å endre dagens skolestruktur vil ikke kommunen være i stand til å kunne tilby tjenesteproduksjon innen Pleie og Omsorg på dagens nivå. Utviklingen skjer som vi ser raskt og det er derfor et preserende behov for å tilpasse driften til virkeligheten så tidlig som mulig i økonomiplanperioden.

Forventet utvikling i frie inntekter, pensjon og netto finansutgifter

Utfordringsdokumentet baserer seg på kommuneproposisjonen 2020 og revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2019. Basert på dette har KS oppdatert sin prognosemodell for skatteinntekter og rammetilskudd for den enkelte kommune, og vi baserer anslagene våre på denne oppdaterte modellen.

Kommunens frie inntekter består av:

- Skatteinntekter
- Inntektsutjevnerende tilskudd (skatteutjevning)
- Rammetilskudd fra staten (utgiftsutjevning)
- Eiendomsskatteinntekter
- Inntekter fra konsesjonskraft og andre kraftinntekter
- Integreringstilskudd og rentekompensasjon

I dette utfordringsdokumentet for 2020 - 2023 oppgis alle inntektsanslag og utgiftsrammer, med unntak av finansområdet (renter og avdrag), i faste 2019-kroner. Kompensasjon for lønns- og prisvekst (måles av SSB og Finansdepartementet for kommunesektoren) kommer dermed i tillegg til de oppgitte størrelsene. Størrelsen på kompensasjonen framkommer i de årlige statsbudsjetter. Kompensasjon for lønns- og prisvekst gir ikke noe grunnlag for å endre aktivitetsnivået.

Endringer i det økonomiske opplegget for 2019.

For 2019 er det foretatt en **oppjustering av anslaget for skatt på inntekt og formue med 1,35 mrd. kroner til 164,5 mrd. kroner**. Oppjustering av skatteanslaget må ses i sammenheng med at skatteinntekten så langt i 2019 har vært god, og at skatteinntektene for 2018 ble 2,2 mrd. kroner høyere enn anslaget i nasjonalbudsjettet 2019. Den prosentvise veksten i skatt på inntekt og formue fra regnskap 2018 til 2019 anslås nå i RNB til 1,2 pst.

Den kommunale lønns- og prisveksten (deflatoren) er i RNB justert opp fra 2,8 til 3,0 pst. Oppjusteringen skyldes økt prisvekst på varer og tjenester. Isolert sett fører dette til at realinntektsveksten for kommuner og fylkeskommuner trekkes ned med 1,0 mrd. kroner.

Det økonomiske opplegget for 2020.

I prognosemodellen er det lagt til grunn en **realvekst i frie inntekter for 2020 med 1,3 mrd. kroner**. Dette er i nedre del av intervallet staten oppgir for kommunene (1,0 - 2,0 mrd. kroner). Det forsiktige vekstanslaget må ses i sammenheng med at det er en viss usikkerhet om det vil komme signaler/bruksanvisninger knyttet til deler av realveksten i statsbudsjettet, selv om det i kommuneproposisjonen ikke er gitt slike. I tillegg viser regjeringen til at det er usikkerhet knyttet til handlingsrom i budsjettpolitikken framover.

I fordelingen av anslaget mellom skatt og rammetilskudd for 2020 er det i kommuneproposisjonen lagt til grunn at skatteinntektene (inkl. eiendomsskatt) skal utgjøre omlag 40 pst av kommunens samlede inntekter. Prognosemodellen bygger på denne forutsetningen.

I kommuneproposisjonen varsles både oppgaveendringer og innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet fra 2020. Det er usikkerhet knyttet til hvordan innlemmingene og oppgaveoverføringene faktisk vil slå ut for den enkelte kommune, men følgende omlegginger er likevel innarbeidet i prognosemodellen (se Rskuddarket linje 25 og Bregnetarket linje 23 - 30):

A) Regjeringen har i Prop. 66 L (2018–2019) foreslått at kommunene får en plikt til å tilby et dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens. Regjeringen tar sikte på atplikten trer i kraft fra 1. januar 2020. I statsbudsjettet for 2019 er det bevilget til sammen 348 mill. kroner i øremerket tilskudd knyttet til dette dagaktivitetstilbudet. I kommuneproposisjonen varsles det at det i statsbudsjettet for 2020 vil bli foreslått at det øremerkede tilskuddet innlemmes i rammetilskuddet til kommunene.

Rammetilskuddet i prognosemodellen er derfor oppjustert med 348 mill. kroner, og beløpet er fordelt etter delkostnadsnøkkelen for pleie og omsorg.

B) Stortinget har innført et lovkrav om psykologkompetanse i norske kommuner som trer i kraft 1. januar 2020. Regjeringen viser i kommuneproposisjonen til at kommuner som i perioden 2013 - 2019 har rekruttert psykologkompetanse har hatt muligheten til å motta et øremerket tilskudd per psykologårsverk. I 2019 utgjør den øremerkede bevilgningen til formålet 205 mill. kroner, og regjeringen bemerker at dette legger til rette for at alle kommuner kan motta tilskudd til å rekruttere psykolog innen lovkravet trer i kraft. Regjeringen varsler på denne bakgrunn at de i statsbudsjettet for 2020 vil foreslå å innlemme det øremerkede tilskuddet til psykologiårsverk i kommunenes rammetilskudd. Innlemmingen er innarbeidet i prognosemodellen og beløpet er fordelt etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse.

C) Som en del av kommunereformen har Stortinget vedtatt at kommunene etter søknad fra 1. januar 2020 må vurdere å gi tilskudd til boligetablering og boligtilpasning til vanskeligstilte på boligmarkedet. Regjeringen varsler at de i statsbudsjettet for 2020 vil foreslå å innlemme det øremerket tilskuddet til etablering og tilpasning av bolig (kap. 581, post 75) på 481 mill. kroner i kommunenes rammetilskudd.

Innlemmingen er innarbeidet i prognosemodellen og beløpet er fordelt per innbygger da tilskuddene til boligetablering og boligtilpasning utgiftsføres på funksjoner som ikke inngår i utgiftsutjevningen.

D) Tilskudd til klinisk veterinæravakt utenom åpningstid har vært gitt som et øremerket tilskudd. Regjeringen viser til at kommunene har etter dyrehelsepersonelloven ansvar for å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, herunder klinisk veterinæravakt utenom ordinær arbeidstid, og at rammefinansiering er hovedprinsippet for finansiering av kommunesektoren. Det varsles derfor at regjeringen i statsbudsjettet for 2020 vil foreslå å innlemme det øremerkede tilskuddet til klinisk veterinæravakt i kommunenes rammetilskudd.

E) Bevilgning til ivaretagelse av forvaltningsansvaret for ulike landbrukspolitiske tilskudd, bevilgning til ivaretagelse av myndighet hva gjelder behandling av støy fra motorsportbaner, skytebaner og vindmøller, samt øremerket tilskudd til samordning av lokale rus- og kriminalforebyggende tiltak er også innarbeidet i rammetilskuddet for 2020. Samlet anslås disse å utgjøre i overkant av 10 mill. kroner.

I kommuneproposisjonen varsles det også innlemming av to andre tilskuddsordninger i kommunenes rammetilskudd fra 2020. Ut fra opplysningene i kommuneproposisjonen har det imidlertid ikke vært mulig å innarbeide disse i prognosemodellens rammetilskuddsanslag med fordeling til den enkelte kommune, og disse innlemmingene kommer dermed som et tillegg til anslagene for frie inntekter i prognosemodellen. Dette gjelder:

* **Lærermorm i grunnskolen.** Regjeringen varsler at de fra 2020 legger opp til at øremerkede tilskudd til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsett på 1.-10. trinn, vil innlemmes i rammetilskuddet til kommunene. Det varsles videre at at midlene for 2020 gis en særskilt fordeling (tabell c) som ivaretar både kommuner med et relativt og med et absolutt behov for lærerårsverk, og at midlene til lærerårsverk som innlemmes vil videreføres på omlag samme nivå som i 2019.

Regjeringen varsler videre at midlene fra 2021 vil fordeles etter ny delkostnadsnøkkel for grunnskole.

* **Forvaltning av små verneområder.** Kommunene som har mindre verneområder som per i dag ikke forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyrer, har fått tilbud om å overta forvaltningsmyndighet etter naturmangfoldloven § 62 for disse verneområdene. Hittil har 60 kommuner ønsket denne oppgaven. Ressursene fylkesmennene har brukt på disse oppgavene er beregnet til samlet å utgjøre om lag 2,5 årsverk. Overføring av midlene til rammetilskuddet til kommunene vil regjeringen håndtere i statsbudsjettet for 2020.

Nasjonal norm for lærertetthet på skolenivå for 1.–10. trinn ble innført fra 2018. Det ble da etablert en øremerket tilskuddsordning for finansiering av kommunenes merkostnader. Regjeringen har tidligere varslet at det øremerkede tilskuddet til lærernormen etter planen skal innlemmes i rammetilskuddet til kommunene fra 2020.

Videre foreslår regjeringen at skjønnstilskuddet til kommuner som ble stående ufrivillig alene etter kommunereformen og som tapte på endringene i basistilskuddet og småkommunetillegget reduseres fra 40 mill. kroner i 2018 til 20 mill. kroner i 2019. Ordningen foreslås avvirket fra 2020.

Som det fremgår så legges det fra Regjeringen opp til at det fra og med 2020 innlemmes i rammetilskuddet en rekke tilskuddsordninger som tidligere har vært overført som særskilte tilskudd til kommunene. Det er på denne bakgrunn verd å være spesielt oppmerksom i forbindelse med utarbeidelse av våre økonomiske rammer fra og med 2020 i det at disse tidligere tilskudd nå må innarbeides i budsjett og økonomiplan som netto kostnader for kommunen. All tidligere erfaring tilsier også at vi må forvente at netto overføring gjennom rammetilskuddet ikke vil dekke opp de faktiske kostnadene som kommunen vil ha ved å videreføre disse ulike ordningene.

Årene 2021 - 2023

Asplan Viak foretar nå en faglig gjennomgang av distriktsindeksen på oppdrag fra Kommunal og moderniseringsdepartementet. I kommuneproposisjonen varsler departementet at de vil vurdere innretningen på de regionalpolitiske tilskuddene nærmere, primært med fokus på bruken av distriktsindeksen ved fordeling av distriktstilskuddene i inntektssystemet. Av hensyn til tidsplanen for gjennomgangen av distriktsindeksen, legger departementet opp til at den samme distriktsindeksen som ble brukt i inntektssystemet for 2019 også vil benyttes i distriktstilskuddene i inntektssystemet i 2020.

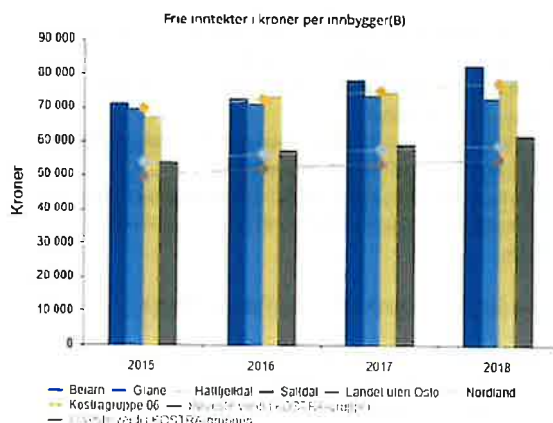
Ettersom det ikke er avklart hvordan distriktsindeksen vil brukes framover har KS i prognosemodellen benyttet distriktsindeksen for 2019 også for årene 2021 - 2023. Det presiseres at den varslede vurderingen av innretningen på de regionalpolitiske tilskuddene gjør at det for mange kommuner er stor usikkerhet knyttet til disse anslagene. Kommuner som ligger an til å få store endringer med ny distriktsindeks bør derfor vurdere om anslagene i prognosemodellen synes realistiske, eller om det er behov for å foreta justeringer på utsiden av prognosemodellen.

I 2021 er det varslet at det øremerkede tilskuddet til frivilligsentraler skal innlemmes i rammetilskuddet, og dette er innarbeidet i prognosemodellen.

Skattenivået fremover for den enkelte kommune bygger på et gjennomsnitt av kommunens kjente skattenivå de tre siste årene (2016 - 2018).

Frie inntekter

Historiske frie inntekter fremkommer som følger sammenlignet med øvrige kommuner:

Basert på kommuneproposisjon 2020 og RNB 2019 anslår vi en utvikling i kommunens

inntekter fra skatt på inntekt og formue og rammetilskudd, fordelt på inntekts- og utgiftsutjevning, som følger:

1000 kr	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	23 575	23 989	24 485	25 278	26 138	26 163	26 152	26 140
Utgiftsutjevningen	15 659	19 648	20 692	21 625	22 255	22 265	22 261	22 256
Overgangsordning - INGAR	-60	-104	-74	-51	-	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon, skolehelse og arbavg)	104	475	504	537	550	126	126	126
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen (skjønn i 2017)	-	-	-	-	-	-	-	-
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester	-	-	-	-	-	-	-	-
Inndeingsstilskudd/trakk Nannestad/Ullensaker	-	-	-	-	-	-	-	-
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	1 787	1 768	1 784	1 809	1 842	1 824	1 824	1 824
Storbytilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-
Småkommune tillegg	5 475	5 543	5 543	5 698	5 840	5 840	5 840	5 840
Distriktsstilskudd Sør-Norge	-	-	-	-	-	-	-	-
Regionsentilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-
Vekstilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif. arb. avg. herav gradvis bortfall av diff. arbeidsgiveravgift	-	122	854	590	-	-	-	-
Skjønn - top endringer av inntektsytet 2011	600	-	-	-	-	-	-	-
Kompensasjon Samhandlingsreformen	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn tildelt av KMD inkl. ufriwillig alene kommuner, infrastruktur, bosetting enslig mindreårige og retaksering prod utsyr mv	-	-	178	-	-	-	-	-
Budsjettvedtak Stortinget - saldering budsjett 2019	-	-	-	-42	-43	-43	-43	-43
RNB 2019 - endringer i rammetilskudd	-	-	-	14	14	14	14	14
Oppgaveoverføring og innlemning av øremerkede tilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-
Endringer salder budsjett 2014 - 2018	299	-77	30	-	491	491	491	491
RNB 2012-2018, samt DokR 135 S (2014-15) og Nvvaldering 2018	-	49	22	-	-	-	-	-
Sum rammetilskudd uten inntektsutt	47 440	51 413	54 019	55 244	57 058	56 680	56 665	56 648
"Bykjetrekket"	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto inntektsutjevning	3 041	3 272	2 895	3 324	3 362	3 302	3 362	3 362
Sum rammetilskudd	50 481	54 685	56 914	58 568	60 450	60 042	60 027	60 010
Rammetilskudd - endring i %	6,1	8,3	4,1	2,9	3,2	-0,7	-0,0	-0,0
Skatt på formue og inntekt	25 014	26 048	26 982	26 483	26 786	26 786	26 786	26 786
Skatteinntekter - endring i %	-3,7	4,13	3,59	-1,85	1,15	-	-	-
Andre skatteinntekter (evendomsst an)	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	75 495	80 733	83 896	85 100	87 280	86 800	86 800	86 800
Sum - endring i %	2,6	6,9	3,9	1,1	2,5	-0,5	-	-
Ekstra skjønn tildelt av fylkesmannen (uordentl. skjønn fra Grovtt Heltre - forulett i kjøp av året)	842	1 031	600	-	-	-	-	-
Sum skatt og netto inntektsutjevning	28 055	29 320	29 877	29 807	30 149	30 149	30 149	30 149
Sum - endring i %	4,5	4,5	1,9	-0,2	1,1	-	-	-
Rammetilskudd pr innb (inkl. inntektsutjevning)	48 539	53 144	55 149	57 252	59 091	58 693	58 678	58 661
Skatteinntekter kr pr innb	24 052	25 314	26 145	25 997	26 184	26 184	26 184	26 184
Kostnadsindeks (utgiftsutjevningen)	1,3048	1,3743	1,3900	1,3935	1,3935	1,3935	1,3935	1,3935

Ut fra forventet folketall viser beregninger at Beiarne kun vil vi få en helt marginal økning i rammetilskudd (skatt og rammetilskudd, inklusive skatteutjevning) fra 2019 til 2020. Da holder vi lønns- og prisvekst utenom beregningen. Dette indikerer at vi gjennom dette vil ha en utfordring med å oppnå en budsjettbalanse for 2020, gitt en forventet lønnsvekst i RNB2019 på 2,5% og en forventet

prisvekst fra 2019 til 2020 på nivå med dette. Kompensasjonen for oppgaveroverføringene som er referert til ovenfor utgjør i beregningen Mnok 0,491. En rask beregning indikerer at dette ikke vil være tilstrekkelig for å kompensere for de økte kostnadene kommunen vil få som følge av denne oppgaveoverføringen. De kommunale rammene for 2020 vil derfor ventelig bli strammere enn det vi har lagt til grunn for budsjettåret 2019.

Inntekter fra kraft og skatteinntekter – lokal beskatning under press

"Dette særskilte regelverket (kraftskatteregimet) er i hovedsak knyttet til ønsket om at vertskommunene skal få en andel av verdiene fra kraftproduksjon. Dette er dels begrunnet som kompensasjon for naturinngrep i kommunen og dels fordi det er et ønske om at kommunene skal få en andel av verdiene av lokale naturressurser."

St. prp.nr.1 2003 2004 s.72

Eiendomsskatt

Beiarn kommune har i dag relativt store inntekter som knytter seg til kraftproduksjon. Den største posten gjelder eiendomsskatt som i 2018 ga en skatteinngang på Mnok 10,8.

Eiendomsskatten er i inneværende års budsjett nedjustert med Mnok 0,300. Inntektene fra eiendomsskatten forventes å falle videre ned til et nivå på Mnok 10 for 2022. Beiarn kommune har for tiden pågående ankesak i Lagmannsretten der kommunen har stevnet Sentralskattekontoret for storbedrifter i forbindelse med fastsetting av eiendomsskattegrunnlaget for Govdessaåga Kraftverk. Dette ble begrunnet i at grunnlaget for utskrivning av eiendomsskatt ble redusert fra Mnok 228 i 2017 til Mnok 3,6 i 2018. Effekt av innføring av faktisk kraftproduksjon fra Govdessaåga Kraftverk over de kommende 5 årene vil delvis kunne motvirke denne negative utviklingen i perioden 2019 - 2022. Rådmannen vil påpeke at Beiarn kommune ikke har utnyttet det inntekspotensial som ligger i eiendomsskatten. Kommunens inntekter kan økes over tid med 1,5-2,5 mill. kroner årlig ved og utvide skattegrunnlaget med bolig- og næringseiendommer. Anslaget er et forsiktig anslag basert på tidligere gjennomført taksering samt maksimal skattesats etter siste endringer gjennomført i forbindelse med statsbudsjettet for 2019.

Øvrige kraftinntekter

Konsesjonskraftinntektene avhenger av differansen mellom den avtalte salgspris på konsesjonskraften og hva det koster å produsere kraften (selvkost). I 2019 ser vi tendenser til en økende kraftpris og prisen for salg av fremtidig kraft har økt, etter flere år med lave strømpriser. For 2019 ble det budsjettert med netto inntekter fra salg av konsesjonskraft på Mnok 4,760 mot regnskapsført i 2018 Mnok 3,350. En gradvis økning i salg av konsesjonskraft vil derfor i planperioden kunne motvirke noen av de negative effektene vi ser av en netto reduksjon i inntektene fra eiendomsskatt på kraftverk.

Kraftinntektene har hatt følgende utvikling de siste 4 år:

(tall i tusen)	2015	2016	2017	2018
Konsesjonskraft	4 534	2 484	2 085	3 651
Konsesjonsavgift	3 407	3 407	3 675	3 796
Naturressursskatt	6 709	6 371	6 489	7 979
Eiendomsskatt	13 575	13 633	12 200	10 789
SUM	28 225	25 895	24 449	26 215

Handlingsregler for Beiarn kommune

Beiarn kommune har som mål å ha en sunn økonomi som gir handlingsrom. Økonomiske mål kan defineres på ulike måter og kan eksempelvis på et overordnet nivå være formulert som:

«En sunn kommuneøkonomi, med minimum 3 % driftsoverskudd og likviditet som ikke krever kassakreditt».

Budsjettering kan enten ha et «ovenfra- og ned»-perspektiv. Da tar en utgangspunkt i hvilke ressurser kommunen har, trekker ut nødvendige avsetninger, og fordeler utfra det rammene ut på sektorer/enheter.

Eller en kan ha et «nedenfra- og opp»-perspektiv. Da ser en på hva den enkelte enhet trenger, summerer opp på sektornivå, og sitter igjen med et «gap» som må dekkes inn.

Målet er å få til en budsjettering som går «ovenfra- og ned», og der en i tillegg har et langsiktig perspektiv. Først da kan en få langsiktig balanse. Skal Beiarn unngå en «Yo-yo»-økonomi, så må den langsiktige tenkingen mere inn.

En forutsetning for god økonomistyring, er at kommunene etablerer målsettinger på enkelte sentrale nøkkeltall og som har en klar forankring i kommunens øvrige planverk. Før ny kommunelov har dette imidlertid ikke vært et lovkrav ovenfor kommunen, noe som er endret med virkning fra og med 01.01.2020. Dette innebærer at kommunestyret senest i forbindelse med sitt vedtak om budsjett og økonomiplan for 2020 – 2023 må ta stilling til økonomiske måltall for Beiarn kommune.

I denne forbindelse bør det fokuseres på å innføre realistiske handlingsregler som på sikt vil bidra til at kommunens økonomiske situasjon styrkes og handlingsrommet økes.

Selv om det er et uttall av mulige økonomiske måltall som kan defineres i denne sammenheng ser det ut til at både praksis i de kommunene som allerede har fastsatt slike måltall og resultat av forskning på området har konkludert med at følgende 3 nøkkeltall fastsettes;

- Disposisjonsfond
- Gjeldsgrad
- Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat viser årets driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt, og er et uttrykk for hva kommunen har til disposisjon til avsetninger og investeringer.

Kommunens egne målsettinger for netto driftsresultat, disposisjonsfond, gjeldsgrad vil sette målbare rammer for handlingsrommet i den økonomiske planleggingen, da summen av alle foreslåtte tiltak ikke bør overstige vedtatte rammer.

Frie økonomiske reserver

Kommunens økonomiske evne til å takle uforutsette hendelser vil i stor grad avhenge av frie økonomiske reserver som kommunen har til rådighet. Samlede avsetninger pr. 01.01.2019 for Beiarn kommune er som følger;

	Beholdning 31.12.
Disposisjonsfond	kr 23 255 801
Bundne driftsfond	kr 21 442 327
Ubundne investeringsfond	kr 195 342 526
Bundne investeringsfond	kr 1 806 059
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	kr 241 846 713

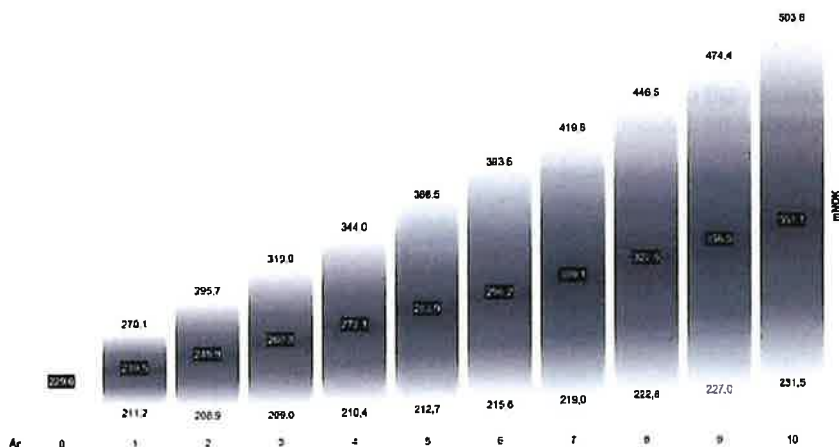
Av ovennevnte har kommunen et samlet disposisjonsfond til rådighet på Mnok 23,256 etter at regnskapsmessig mindreforbruk for 2018 er innarbeidet.

Disposisjonsfondets ulike komponenter består pr. 01.01.2019 av følgende elementer;

Samlet Disposisjonsfond	23,3 mill
- Herav Bufferfond og rentefond	9,0 mill
- Herav gjenstående premieavvik	12,1 mill
«Reelt» disposisjonsfond til drift	2,2 mill

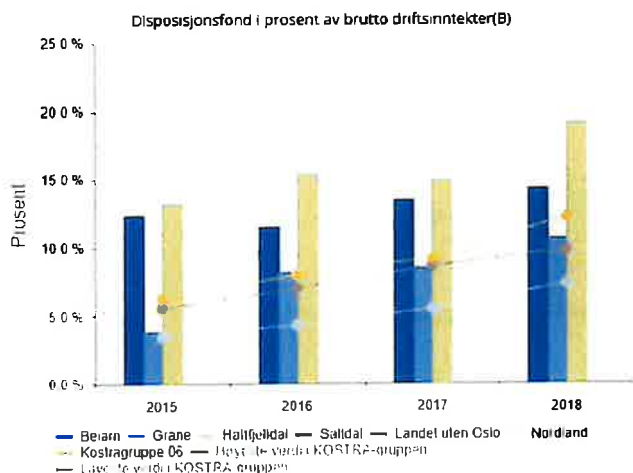
I forbindelse med vår vurdering av nødvendig størrelse av disposisjonsfondet bør vi vektlegge den store usikkerheten som ligger i vår finansielle avkastning.

Analysen av denne viser at det ligger en forventet avkastning på 4,3% som beste estimat, med en minimumsavkastning på – 8%.

Denne grafen illustrerer det kumulative kapital- og avkastningsutfallet for ulike tidsperioder. Den midterste verdien er den forventede kapitalverdien/avkastningen basert på Nordea Wealth Management sin 20-årsestimater. Den nederste verdien er den forventede minimumsavkastningen. Det er 5% sannsynlighet for at avkastningen er lavere enn den oppgitte verdien. Den øverste verdien er den forventede maksimumsavkastningen. Det er 5% sannsynlighet for at avkastningen blir høyere enn den oppgitte verdien.

Dette betyr at vi som kommune må være rustet for at vi får en situasjon der avkastningen et år blir negativ. Ut fra grafen ovenfor kan vi derfor avlede at vi bør ha Bufferfond som er tilstrekkelig store til å gi oss en tilstrekkelig forutsigbarhet på kommunens drift og tjenesteleveranse. Omgjort til økonomiske termer betyr dette at vi bør sikte mot et Bufferfond på 25 – 30 mill.

I forbindelse med å kunne gi anbefalinger for økonomiske nøkkletall har vi gjennomført beregninger basert på modeller som i vår er publisert av KS. Denne modellen er utviklet på oppdrag av KS av Menon Economics og Telemarksforskning. Målsetningen er å gi kommuner et verktøy som gir anbefalinger for minimumsnivå for netto driftsresultat og disposisjonsfond tilpasset den enkelte kommune.

Modellen bygger på en sentral målsetning om **stabil tjenesteproduksjon**. For å oppnå dette ligger det inne en delmålsetning om at kommunen må ha **tilstrekkelig buffer** til å kunne håndtere et gitt nivå på risiko. Vi antar at alle utgifter og inntekter må vokse i takt med driftsinntektene for å opprettholde en stabil tjenesteproduksjon. Anbefalingene er langsiktige. Vi antar at kommunens gjeld som andel av inntekter ikke kan øke, dersom stabil tjenesteproduksjon skal opprettholdes. Dette kommer av at det ikke vil være bærekraftig på lang sikt dersom gjelda vokser raskere enn inntektene på lang sikt. Et sentralt moment er at anbefalingene er minimumsnivåer og det bør ikke være en målsetning å styre mot disse nivåene, men heller å sikre at kommunen ikke havner under de anbefalte minimumsnivåene.

Etter at vi har innarbeidet gjeldende tall fra budsjett og økonomiplan for perioden 2019-2022 viser modellen følgende minimumsverdier for Beiar kommune.

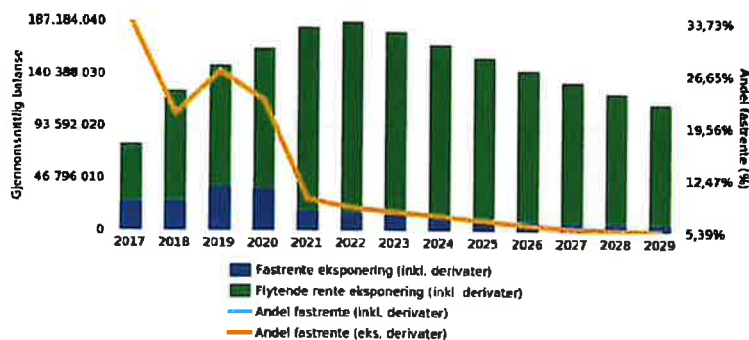
Resultater	
Forventet netto driftsresultat ved stabil tjenesteproduksjon	1,1 %
Langsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat	0,9 %
Minimumsnivå for disposisjonsfond for å håndtere risiko	2,8 %
Kortsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat for å bygge opp disposisjonsfond	0,9 %
Årlig endring i gjeld andel av inntekter	0,0 %
Differanse forventet NDR og risikjustert minimumsnivå for NDR	0,2 %

Handlingsregel nr. 1:

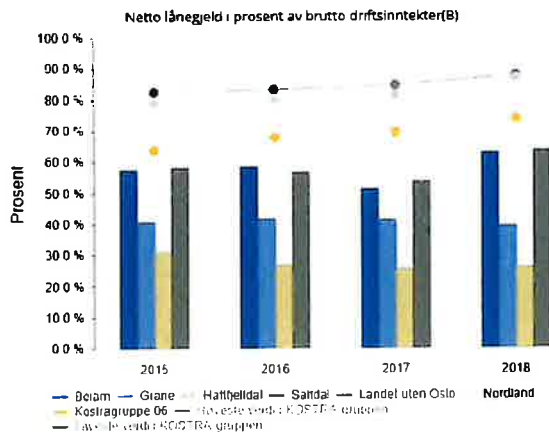
- Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 3 % av brutto driftsinntekter og Bufferfondet skal utgjøre minimum Mnok 20.
- Det er en målsetning at dette skal oppnås i løpet av kommende planperiode (2020-2023)

Lånegjeld

Høy lånegjeld gjør kommunen sårbar for renteøkninger, og kommune-Norge har hatt en betydelig gjeldsvekst de siste årene. Selv om vi bruker rentebinding for å redusere renterisiko vil betjening av lånegjeld legge beslag på betydelige midler i driftsbudsjettet og dermed redusere kommunens handlingsrom. Analyser fra KS viser at kommuner med høy lånegjeld har begrenset økonomisk handlingsrom.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter sammenlignet med øvrige kommuner:

For Beiarne utgjør samlet lånegjeld per 31.12.2018 62,7% av brutto driftsinntekter. Kommunen ligger under landsgjennomsnittet som utgjør 78,4%. Med planlagte investeringer i gjeldende handlingsplan vil denne andelen øke de kommende årene og vil etter dagens plan ha en maksimal låneportefølje på Mnok 187 mot slutten av 2022. Herav utgjør formidlingslån Mnok 32, noe som gir en netto rentebærende gjeld på Mnok 155 mot slutten av planperioden.

Ny kommunelov legger opp til at den gamle regnearkmodellen (eller vektingsmodellen) for beregning av minimumsavdrag utgår. Utvalget foreslår en lovformulering som knytter minimumsavdraget til kapitalisitet, det vil si avskrivningene, som er bokført i regnskapet. Forslaget innebærer at de årlige avskrivningene blir bestemmende for minimumskravet til avdragstakt. For Beiarne kommune som allerede følger forenklet modell for beregning av minimumsavdrag vil ikke de endrede reglene få noen endring, men for de kommunen som i dag følger regnearkmodellen/vektet modell må det påregnes en betydelig kostnadsøkning i driftsregnskapet.

Dagens kommunelov innebærer en plikt til å betale minimumsavdraget og det legges ikke opp til endringer av denne fortolkningen i forslaget til ny kommunelov.

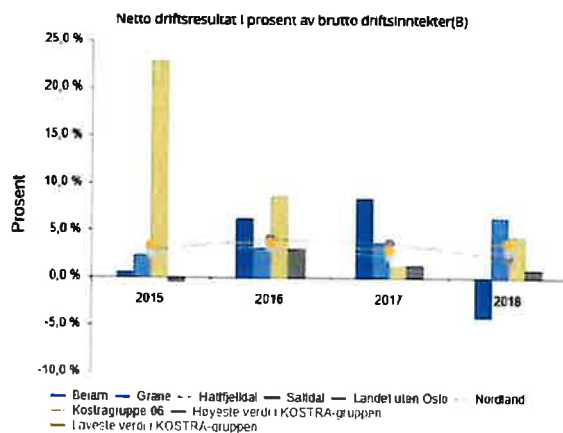
Handlingsregel nr. 2:

- Lånegjeld, fratrukket selvkostområder og videreformidlingslån, skal utgjøre maksimalt 80 % av brutto driftsinntekter
- Det skal hvert år avsettes egenfinansiering av investeringer i tillegg til minimumsavdrag på minimum 20 % av netto investeringer. Dette gjelder ordinære investeringer samt investeringer til kirkelige formål. Investeringer til vann og avløp er selvfinansierende og holdes utenom.

Arlig driftsresultat

Økonomisk handlingsrom skapes først og fremst gjennom årlige driftsoverskudd. Disse kan avsettes som reserve, inngå som egenfinansiering av investeringer eller brukes på nye tiltak. Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt.

De siste års regnskap viser relativt i snitt gode netto driftsresultater, med 2018 som unntak fra dette.

Dette har gjort det mulig for kommunen å bygge opp fond. Ser vi imidlertid bort fra avkastningen fra plassert finanskapital viser brutto driftsresultat et underskudd på Mnok 5,1 for 2018. Vi bør derfor i større grad fokusere på driftsresultat før gevinst/tap på finansielle instrumenter enn netto driftsresultat, nettopp på grunn av den sterke påvirkningen den årlige avkastningen har på kommunens netto driftsresultat. Imidlertid må det her tas hensyn til at det gjennom politiske vedtak er vedtatt prioriteringer gjennom kommunal drift og investeringer som finansieres gjennom gevinst fra finansielle instrumenter. Et korrigert resultatbegrep vil derfor kunne gi et bedre bilde av kommunens underliggende økonomiske drift og er derfor for oss et bedre styringstall. Dette kan fremkomme som følger;

Netto driftsresultat + tap finansielle instrumenter – gevinst finansielle instrumenter + budsjettert gevinst finansielle instrumenter = Måltall for driftsresultet Beiarne kommune

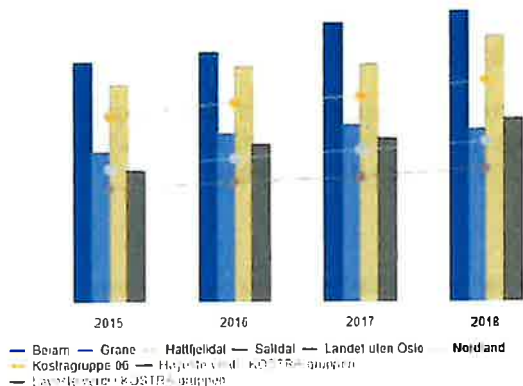
Handlingsregel nr. 3:

Netto driftsresultat + tap finansielle instrumenter – gevinst finansielle instrumenter + budsjettert gevinst finansielle instrumenter skal utgjøre minimum 1,5% årlig.

Helse og Omsorg – en tjeneste i vekst og endring

Helse og omsorg har vært i endringsprosess over flere år, der institusjonsplasser er bygd ned og hjemmetjenesten har fått en økning i årsverk. Dette er viktige tiltak som kommunen har iverksatt, og som er helt avgjørende for at kommunen skal levere tjenester av god kvalitet også i årene framover. Det er allikevel ikke tilstrekkelig og øke årsverk i hjemmetjenesten. Tjenestene må også tilpasses morgendagens omsorg, og satse mer på forebygging. Gapet på antall yrkesaktive og antall eldre er større i Beiarn enn i andre kommuner. Hvis kommunen skal yte tjenester i samme grad og ta økningen som ligger i antall eldre, er det ikke på sikt økonomisk bærekraftig.

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)

Eldre er i dag friskere enn før, og lever lengre. Men økning i antall eldre vil uansett føre til et økt behov for tjenester. Hvordan kan kommunen i større grad motivere og legge til rette for aktiviteter og tiltak som fremmer helse? Helse og omsorgstjenesten må bidra til å skape meningsfulle aktiviteter i hverdagen. Dette kan f.eks. gjøres ved å etablere flere dagaktivitetstilbud, og legge til rette for tilpasset trening både i eget hjem og i grupper. Økt samarbeid med frivillige og pårørende er også et viktig tiltak.

Rekruttering er en av hovedutfordringene i årene framover. Kanskje må kommunen planlegge på en annen måte. I 2020 er det lovpålagt å ha ergoterapeut. Psykolog har kommunen allerede tilsatt. Sykepleiere er vanskelig å rekruttere, og Universitetene ser ikke ut til å ta sitt samfunnsoppdrag med å utdanne flere. Kommunene må etter hvert ta innover seg at tilgangen på sykepleiere ikke blir bedre. En måte å løse dette på er å rekruttere fra andre land, men det blir også viktig å se på hvilke oppgaver sykepleiere skal utføre. Mer spesialiserte oppgaver til sykepleiere vil gi helsefagarbeidere større ansvar. Derfor blir styrking av kompetanse og legge til rette for videreutdanning av fagarbeidere et viktig satsningsområde.

Beiarn kommune bruker mye ressurser på helse og omsorg, og har allerede mange gode tiltak for å møte utfordringene i tjenestetilbudet i årene framover. Kommunen har et godt og veldrevet kjøkken som leverer mat både til beboere på sykehjemmet og til hjemmeboende. Et systematisk ernæringsarbeid med matfaglige ressurspersoner og opplæring i mat og ernæringsarbeid blir viktige tiltak å jobbe videre med.

Kommunen har et veldrevet og godt legekantor, og har ressurser til å gi gode tjenester de nærmeste årene. KOSTRA tall viser også dette. Men kommunen scorer noe lavere på antall fysioterapeuter. Fysioterapeuter har en viktig oppgave i å fremme folkehelsen. Ved å ansette en egen kommunefysioterapeut kan denne bidra til mer målrettede tiltak som fremmer helsen for flere aldersgrupper, og ikke bare eldre.

Kommunen er kommet godt i gang med innfasing av velferdsteknologi. Dette er viktig for å planlegge for fremtiden, men like viktig er det å se på om teknologien også fører til en mer effektiv tjeneste.

Digipro-helse
@digiprohelse

Antall på barn og unge går ned. Men behov for bistand i familier og ivaretagelse av psykisk helse hos barn og unge øker. Helsesykepleier har i dag ansvar for folkehelse. Ved å legge dette til kommunefysioterapeut, vil hun kunne prioritere familier og barn og unge som har ekstra behov.

Rus og psykiatritjenesten har i dag godt innarbeidede rutiner for å jobbe forebyggende, og er et eksempel på at forebygging virker og på sikt fører til mindre behov for tjenester.

Sosialfaglige tjenester i NAV blir organisert i et vertskommunesamarbeid med Fauske og kommuner i indre Salten. Tilstedeværelse er en vesentlig faktor, og den nye modellen skal bidra til å heve kvaliteten på tjenesten og få flere i arbeid og aktivitet, og færre på passive ytelser.

Oppsummering på tiltak i økonomiplanperioden:

- Kommunen må rekruttere yrkesgrupper som kan jobbe forebyggende og satse mer på tverrfaglige tjenester og samarbeid mellom disse
- Kompetansegivende tiltak for alle yrkesgrupper, og særlig helsefagarbeidere
- Systematisk arbeid med reformen Leve hele livet
- Satse mer på hverdagsrehabilitering og aktiv omsorg
- Legge til rette for sosiale møteplasser
- Mer brukermedvirkning
- Legge til rette for gode avlastningstiltak for pårørende både til unge og eldre
- Videre satsning på Velferdsteknologi
- Økt samarbeid med frivillige

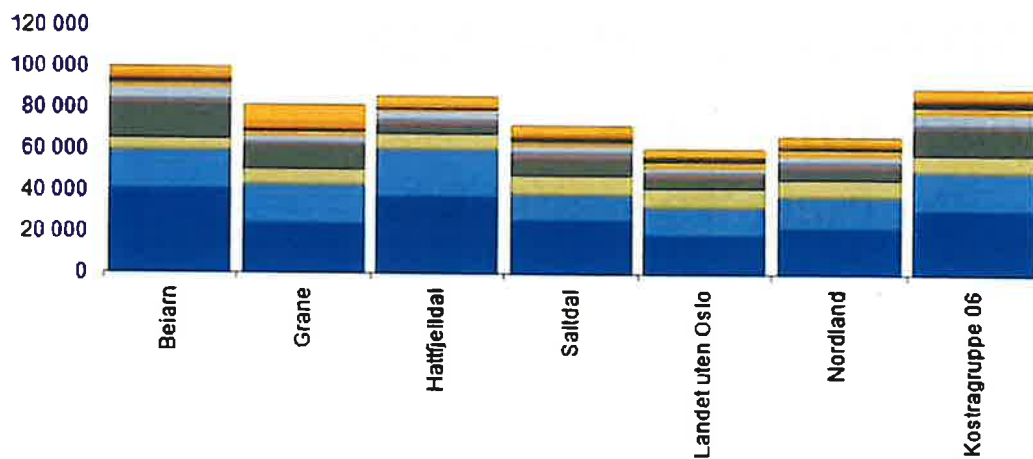
KOSTRA og nøkkeltall 2018

Beiarn Kommune

- Et utvalg fra statistikk -

- Utgifter og formål sammenlignet med andre

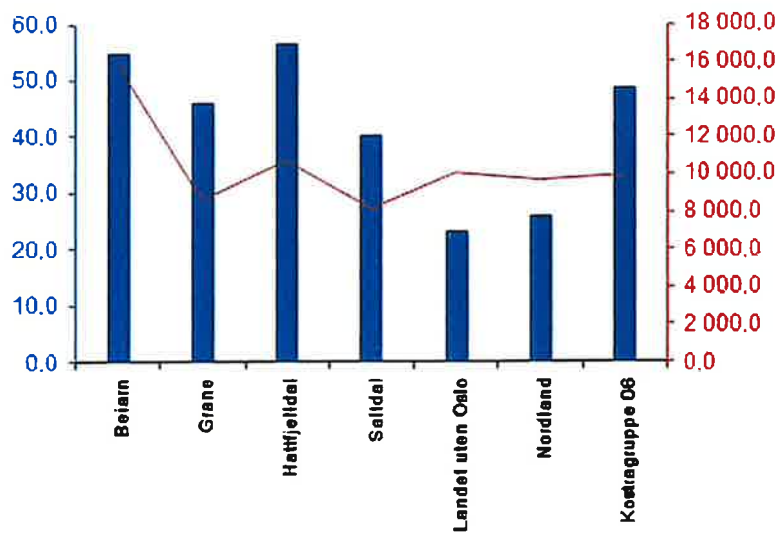
■ Pleie og omsorg ■ Grunnskole ■ Barnehage ■ Adm. styring og fellesutgifter
■ Sosiale tjenester ■ Kommunehelse ■ Barnevern ■ Kultur og idrett
■ Plan, kulturminner, natur og nærmiljø ■ Andre områder ■ Totalt ■ Brann og ulykkesvern
■ Kommunale boliger ■ Samferdsel ■ Næringsforv. og konsesjonskraft ■ Kirke

	Beiarn	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Pleie og omsorg	41 195	24 406	37 591	25 924	18 851	22 665	31 342
Grunnskole	19 401	19 096	23 371	13 329	14 580	15 395	19 675
Barnehage	5 055	7 300	6 754	8 352	8 592	7 874	7 135
Adm, styring og fellesutgifter	16 251	11 376	4 777	8 209	4 934	5 767	12 195
Sosiale tjenester	2 753	1 907	2 793	3 194	2 755	3 024	2 916
Kommunehelse	6 377	3 306	4 119	4 120	2 876	3 558	5 741
Barnevern	1 114	1 702	823	1 800	2 306	2 389	3 124
Kultur og idrett	3 168	1 932	1 154	2 322	2 372	2 545	3 285
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	1 887	2 286	449	1 079	758	672	1 255
Andre områder	3 083	8 358	4 930	4 344	2 709	3 321	4 450
Brann og ulykkesvern	1 627	2 017	1 109	983	869	1 102	1 760
Kommunale boliger	390	-629	288	-44	69	86	247
Samferdsel	2 686	3 661	4 219	2 021	1 097	1 716	2 559
Næringsforv. og konsesjonskraft	-3 084	2 091	-1 827	617	-29	-387	-1 526
Kirke	1 464	1 218	1 141	767	703	804	1 410
Totalt	100 284	81 669	86 761	72 673	60 733	67 210	91 118

- Grunnskole

	Beiarn 2017	Beiarn 2018	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet								
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgif(B)	19,9 %	19,7 %	23,9 %	26,7 %	15,8 %	23,1 %	22,3 %	20,7 %
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år(B)	182 651	178 209	112 474	141 296	87 884	89 371	102 076	135 106
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år(B)	18 667	22 833	6 258	13 172	6 130	4 550	5 718	8 483
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år(B)	33 698	38 291	41 191	40 648	19 796	18 709	21 954	34 554
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år(B)	5 186	5 581	4 023	5 049	1 830	2 258	2 160	4 759
Produktivitet								
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen(B)	472	1 179	621	1 952	1 225	1 010	1 718	1 263
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil (202), per elev i grunnskolen(B)	2 191	4 202	2 971	2 126	1 581	1 414	1 483	2 087
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn(B)	6,6	6,2	11,9	8,3	10,9	13,1	10,9	8,4
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev(B)	187 011	204 857	122 161	152 084	98 805	98 061	111 649	146 253
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per (B)	231 489	244 453	173 686	196 647	122 487	118 950	134 583	185 113
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker(B)	109 167	718 000	23 512	68 929	19 381	31 244	32 192	32 948
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev(B)	176 719	198 048	124 598	155 263	100 265	95 825	110 831	145 334
Dekningsgrad								
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning(B)	4,5 %		9,8 %	13,8 %	12,5 %	7,9 %	9,9 %	10,3 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring(B)	10,1 %	13,1 %	2,3 %	7,2 %	5,1 %	5,2 %	4,6 %	6,4 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO(B)	18,2 %	3,3 %	65,2 %	24,1 %	49,8 %	57,8 %	47,0 %	45,2 %

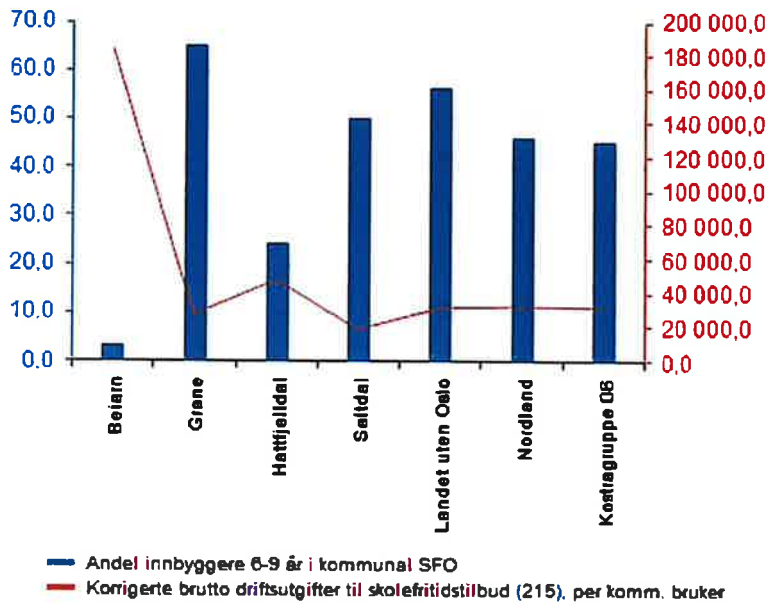
- Ståstedanalyse 1

■ Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss
— Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss

	Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss
Beiarn	54,8 %	15 836,8
Grane	46,0 %	8 571,4
Hattfjelldal	56,3 %	10 661,8
Saltdal	40,2 %	8 100,0
Landet uten Oslo	23,1 %	10 013,2
Nordland	25,7 %	9 630,3
Kostragruppe 06	48,5 %	9 901,1

Ståstedanalyse 2

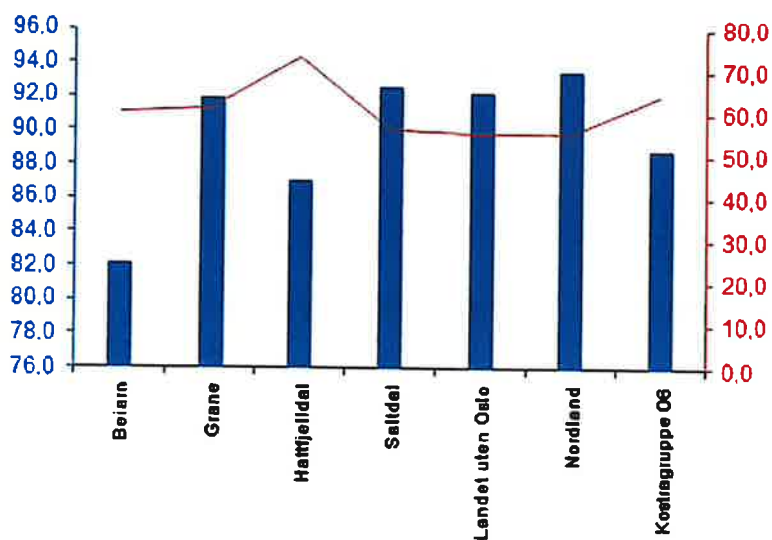

	Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefridstilbud (215), per komm. bruker
Beiar	3,3 %	184 103
Grane	65,2 %	26 746
Hattfjelldal	24,1 %	47 304
Saltdal	49,8 %	17 977
Landet uten Oslo	56,3 %	30 834
Nordland	46,1 %	31 715
Kostragruppe 06	45,2 %	31 264

- Barnehage

	Beiarn 2017	Beiarn 2018	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet								
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter(B)	5,8 %	5,1 %	9,4 %	7,9 %	10,2 %	14,4 %	11,9 %	7,8 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager(B)	164 829	132 462	175 806	169 981	159 402	153 291	151 378	165 909
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage(B)	164 475	145 333	161 129	158 574	137 409	145 867	140 331	153 172
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstimer (kr)(B)	85	73	78	80	65	69	66	75
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager(B)	8 563	9 341	10 712	8 978	11 556	12 300	11 562	10 168
Dekningsgrad								
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år(B)	0,0 %	0,0 %	7,7 %	0,0 %	2,9 %	4,2 %	3,7 %	2,7 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år(B)	66,7 %	40,0 %	70,0 %	77,8 %	88,9 %	83,9 %	86,9 %	77,2 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år(B)	87,0 %	96,6 %	102,4 %	91,7 %	95,2 %	97,3 %	97,4 %	95,8 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage(B)	100,0 %	100,0 %	76,7 %	100,0 %	85,0 %	49,3 %	50,9 %	94,7 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass(B)	14,3 %	12,5 %	17,5 %	10,6 %	12,4 %	16,5 %	13,0 %	17,2 %
Kvalitet								
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2)(B)	8,9	7,8	8,1	9,9	5,5	5,8	6,1	9,2

- Ståstedanalyse 1

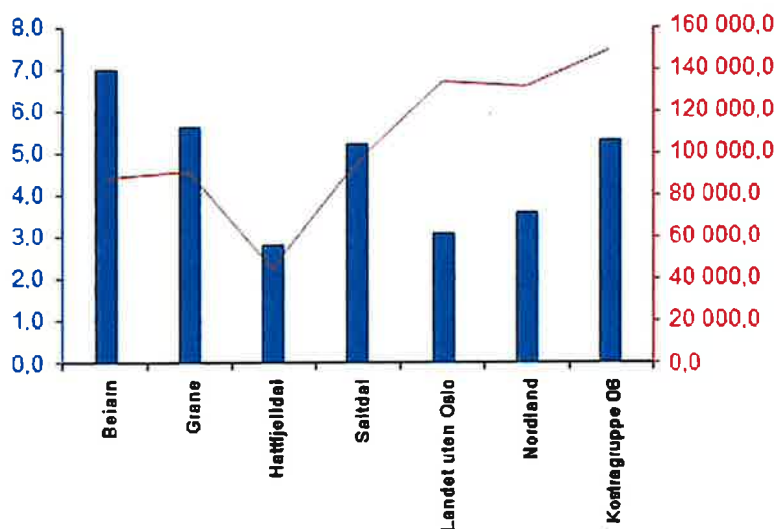
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager

	Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr)
Beiarn	82,1 %	60,0
Grane	91,9 %	61,0
Hattfjellidal	87,0 %	73,0
Saltdal	92,6 %	56,0
Landet uten Oslo	92,2 %	55,0
Nordland	93,4 %	55,0
Kostragruppe 06	88,8 %	64,0

- Barnevern

	Beiar 2017	Beiar 2018	Grane	Hattfjell dal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet								
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten(B)	6 255	7 209	8 823	4 437	9 226	10 796	11 916	17 208
Kvalitet								
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år(B)	4,0	3,8	6,9	7,9		5,0	6,0	8,0

- Ståstedanalyse 1

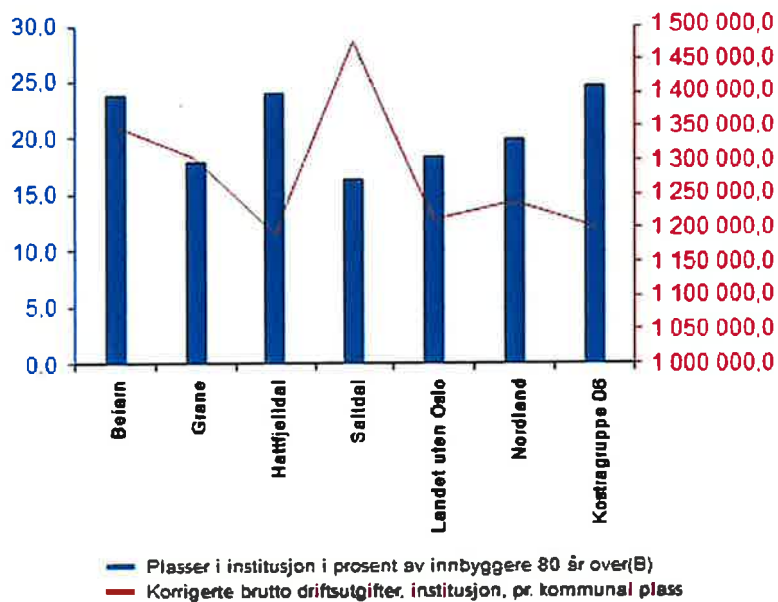
— Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år
— Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet

	Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet
Beiar	7,0 %	87 615
Grane	5,6 %	90 750
Hattfjell dal	2,8 %	44 720
Saltdal	5,2 %	95 295
Landet uten Oslo	3,1 %	133 445
Nordland	3,6 %	131 117
Kostragruppe 06	5,3 %	148 577

Pleie og omsorg

	Beiar 2017	Beiar 2018	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet								
Aktivering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo(B)	5,4 %	3,2 %	5,2 %	5,3 %	4,9 %	5,3 %	3,8 %	2,8 %
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo(B)	62,8 %	55,8 %	58,1 %	50,3 %	47,3 %	43,2 %	46,1 %	53,5 %
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter(B)	41,1 %	41,9 %	31,4 %	43,9 %	45,5 %	31,9 %	34,5 %	36,1 %
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo(B)	31,4 %	40,4 %	36,8 %	43,6 %	62,0 %	51,2 %	50,2 %	45,7 %
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)(B)	177 871							
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass(B)	1 419 450	1 350 450	1 302 105	1 190 160	1 474 561	1 173 596	1 132 971	1 100 172
Andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/wc(B)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	84,0 %	92,7 %	89,6 %	83,0 %	85,7 %
Kvalitet								
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	98,0 %	97,6 %	98,7 %

Ståstedanalyse 1

	Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over(B)	Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass
Beiarn	23,8 %	1 350 450
Grane	17,9 %	1 302 105
Hattfjelldal	24,0 %	1 190 160
Saltdal	16,3 %	1 474 561
Landet uten Oslo	18,3 %	1 210 805
Nordland	19,9 %	1 237 822
Kostragruppe 06	24,6 %	1 200 405

- **Utgiftsbehov og kriteriedata**

	Beiarn	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Indeks innb. 0-1 år (0%)	40,8 %	59,2 %	53,3 %	90,6 %	96,5 %	88,1 %	73,7 %
Indeks innb. 2-5 år (1%)	67,8 %	81,5 %	74,7 %	91,1 %	99,3 %	91,4 %	76,9 %
Indeks innb. 6-15 år (2%)	69,0 %	94,7 %	101,9 %	94,6 %	102,1 %	95,7 %	88,9 %
Indeks innb. 16-22 år (2%)	86,7 %	105,9 %	101,7 %	88,7 %	102,5 %	103,4 %	100,0 %
Indeks innb. 23-66 år (10%)	92,8 %	91,5 %	87,0 %	94,3 %	98,3 %	96,9 %	93,2 %
Indeks innb. 67-79 år (11%)	172,3 %	139,4 %	158,5 %	139,9 %	104,0 %	116,8 %	143,3 %
Indeks innb. 80-89 år (20%)	202,4 %	150,8 %	165,6 %	131,3 %	104,3 %	120,9 %	151,8 %
Indeks innb. over 89 år (11%)	162,3 %	191,0 %	187,3 %	122,1 %	102,2 %	118,1 %	153,3 %
Indeks basiskriteriet (1%)	1 598,2 %	1 097,3 %	1 173,7 %	267,0 %	114,4 %	260,9 %	1 021,8 %
Indeks reiseavst. innen sone (1%)	274,6 %	190,7 %	272,6 %	182,1 %	107,8 %	208,4 %	370,0 %
Indeks reiseavst. til nabokrets (1%)	305,9 %	304,7 %	420,9 %	137,6 %	108,3 %	157,3 %	309,8 %
Indeks PU over 16 år (14%)	209,2 %	197,5 %	172,8 %	212,3 %	104,9 %	134,1 %	171,2 %
Indeks ikke-gifte 67 år og over (13%)	169,0 %	161,8 %	149,1 %	127,8 %	102,0 %	122,8 %	159,3 %
Indeks dødelighetskriteriet (13%)	127,4 %	70,0 %	84,2 %	109,0 %	100,0 %	106,4 %	113,9 %
Utgiftsbehov - Pleie og omsorg (sum)	186,6 %	158,4 %	162,7 %	136,4 %	102,8 %	120,3 %	157,7 %

- Kommnehelse

	Beiar 2017	Beiar 2018	Grane	Hattfjeldal	Saltal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet								
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år(B)	4 259	3 634	1 861	3 778	2 459	2 732	2 820	3 334
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år(B)	18 762	14 100	8 760	19 017	9 349	10 426	11 018	14 486
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger(B)	-133	-144	-58	496	175	227	257	230
Dekningsgrad								
Reservekapasitet fastlege(B)	148	148	122	132	114	104	105	134
Andre nøkkeltall								
Gjennomsnittlig listelengde(B)	473	472	674	683	663	1 063	884	592

- Utgiftsbehov og kriteriedata

	Beiar	Grane	Hattfjeldal	Saltal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Indeks innb. 0-1 år (2%)	40,8 %	59,2 %	53,3 %	90,6 %	96,5 %	88,1 %	73,7 %
Indeks innb. 2-5 år (5%)	67,8 %	81,5 %	74,7 %	91,1 %	99,3 %	91,4 %	76,9 %
Indeks innb. 6-15 år (12%)	69,0 %	94,7 %	101,9 %	94,6 %	102,1 %	95,7 %	88,9 %
Indeks innb. 16-22 år (9%)	86,7 %	105,9 %	101,7 %	88,7 %	102,5 %	103,4 %	100,0 %
Indeks innb. 23-66 år (31%)	92,8 %	91,5 %	87,0 %	94,3 %	98,3 %	96,9 %	93,2 %
Indeks innb. 67-79 år (20%)	172,3 %	139,4 %	158,5 %	139,9 %	104,0 %	116,8 %	143,3 %
Indeks innb. 80-89 år (7%)	202,4 %	150,8 %	165,6 %	131,3 %	104,3 %	120,9 %	151,8 %
Indeks innb. over 89 år (2%)	162,3 %	191,0 %	187,3 %	122,1 %	102,2 %	118,1 %	153,3 %
Indeks basiskriteriet (5%)	1 598,2 %	1 097,3 %	1 173,7 %	267,0 %	114,4 %	260,9 %	1 021,8 %
Indeks reiseavst. innen sone (3%)	274,6 %	190,7 %	272,6 %	182,1 %	107,8 %	208,4 %	370,0 %
Indeks reiseavst. til nabokrets (3%)	305,9 %	304,7 %	420,9 %	137,6 %	108,3 %	157,3 %	309,8 %
Indeks dødelighetskriteriet (5%)	127,4 %	70,0 %	84,2 %	109,0 %	100,0 %	106,4 %	113,9 %
Utgiftsbehov - Kommnehelse (sum)	204,6 %	170,9 %	184,2 %	119,2 %	102,3 %	116,8 %	171,7 %

- Sosiale tjenester

	Beiar 2017	Beiar 2018	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06	
Prioritet									
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år(b)	2 092	3 312	2 510		2 569	1 957	1 543	2 382	2 496
Produktivitet									
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker(B)	34 263	18 458	29 962		33 553	41 931	47 710	44 315	38 346
Dekningsgrad									
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde(B)		20,8 %	38,5 %		18,4 %	37,7 %	42,0 %	36,1 %	33,2 %

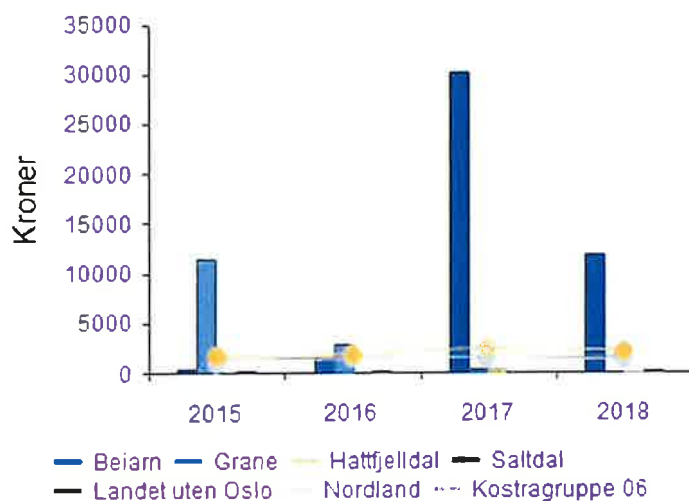
- Utgiftsbehov og kriteriedata

	Beiar	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Indeks innb. 16- 22 år (3%)	86,7 %	105,9 %	101,7 %	88,7 %	102,5 %	103,4 %	100,0 %
Indeks innb. 23- 66 år (21%)	92,8 %	91,5 %	87,0 %	94,3 %	98,3 %	96,9 %	93,2 %
Indeks uføre (11%)	166,7 %	143,0 %	95,6 %	157,7 %	106,5 %	114,7 %	107,1 %
Indeks flyktninger (15%)	0,0 %	0,0 %	35,5 %	51,6 %	84,9 %	48,1 %	31,2 %
Indeks oppnopingsindeks (17%)	37,4 %	6,6 %	35,1 %	62,5 %	85,2 %	49,8 %	54,8 %
Indeks aleneboende 30- 66 år (34%)	95,8 %	99,4 %	85,4 %	100,6 %	93,1 %	97,6 %	102,5 %
Utgiftsbehov - Sosiale tjenester (sum)	79,2 %	73,0 %	71,8 %	91,9 %	93,5 %	84,4 %	82,7 %

- Kommunale boliger

	Beiar 2017	Beiar 2018	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet								
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	30 102	11 843	0	34	169	1 505	1 160	2 147
Netto driftsutgifter, boligformål, i prosent av samlede netto driftsutgifter(B)	0,1 %	0,4 %	-0,8 %	0,3 %	-0,1 %	0,0 %	-0,1 %	0,2 %
Dekningsgrad								
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere(B)	45	49		68	44	21	28	39
Andre nøkkeltall								
Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere(B)	6	7	5	13	10	15	12	9
Antall nye søknader per 1000 innbyggere(B)	11	4		18	13	5	6	8
Antall søknader per 1000 innbyggere(B)	16	4		18	14	7	9	9

- Prioritet - Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner

	2015	2016	2017	2018
Beiar	461	1 512	30 102	11 843
Grane	11 480	2 843	455	0
Hattfjelldal	0	0	294	34
Saltdal	281	116	7	169
Landet uten Oslo	1 303	1 527	1 426	1 505
Nordland	815	1 389	1 455	1 160
Kostragruppe 06	1 712	1 836	2 411	2 147

- Kultur og idrett

	Belarn 2017	Beiarn	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet								
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	2 963	3 168	1 932	1 156	2 322	2 343	2 510	3 402
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år(B)	3 640	3 403	8	2 688	1 887	1 082	1 247	1 495
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger(B)	0	50	210	767	615	561	486	685
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger(B)	137	238	0	93	97	292	359	305
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år(B)	3 616	3 953	3 052	3 216	4 312	2 558	2 894	5 921
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker(B)	14 636	18 773	18 722	14 838	22 777	20 627	25 073	20 883
Dekningsgrad								
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	3,5 %	3,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2,9 %	2,6 %	1,5 %
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al(B)	25,6 %	25,6 %	20,8 %	22,8 %	20,9 %	16,1 %	15,7 %	33,5 %

- **Kirke**

	Beiarn 2017	Beiarn 2018	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet								
Netto driftsutgifter til funksjon 392 tilskudd til tros- og livssynssamfunn pr. innbygger i kro(B)	41	29	53	26	0	70	44	63
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner(B)	1 441	1 435	1 165	1 114	767	633	760	1 346
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter(B)	1,5 %	1,5 %	1,6 %	1,3 %	0,9 %	1,2 %	1,2 %	1,5 %
Dekningsgrad								
Døpte i prosent av antall fødte(B)	62,5 %	30,0 %	69,2 %	50,0 %	72,7 %	55,9 %	65,6 %	57,1 %
Konfirmerte i prosent av 15-åringer(B)	88,9 %	87,5 %	71,4 %	78,9 %	61,8 %	59,5 %	65,0 %	72,7 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere(B)	89,7 %	89,1 %	83,2 %	88,8 %	84,5 %	72,9 %	80,5 %	81,2 %

- Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

	Beiarn 2017	Beiarn 2018	Grane	Hattfjelldal	Salt dal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet								
Netto driftsutgifter til fysisk planlegging i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter(B)	0,3 %	1,1 %	1,8 %	0,2 %	1,3 %	330,3 %	26,2 %	42,4 %
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger(B)	76	195	502	228	181	99	167	251
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger(B)	466	437	431	144	-59	120	79	150
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger(B)	199	568	289	-75	662	268	222	478
Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger(B)	310	386	161	128	219	227	157	234

- Adm, styring og fellesutgifter

	Beiarn 2017	Beiarn 2018	Grane	Hattfjelldal	Salt dal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Prioritet								
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring, i kr. pr. innb(B)	2 080	1 782	1 868	1 878	873	400	566	1 326
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb(B)	966	1 126	364	416	358	118	188	475
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb(B)	11 399	13 193	8 419	8 572	6 833	4 104	4 915	10 093
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, i kr. pr. i(B)	275	197	0	0	517	288	248	341
Brutto driftsutgifter til funksjon 130 Administrasjonslokaler, i kr. pr. innb(B)	1 542	1 736	903	1 088	413	434	501	1 202
Brutto driftsutgifter til funksjon 180 Diverse fellesutgifter, i kr. pr. innb(B)	259	274	291	700	351	169	149	415
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg(B)	14,3 %	15,1 %	12,7 %	3,2 %	8,8 %	6,9 %	7,6 %	11,8 %

- **Utgiftsbehov og kriteriedata**

	Beiarn	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Indeks innb. 0-1 år (2%)	40,8 %	59,2 %	53,3 %	90,6 %	96,5 %	88,1 %	73,7 %
Indeks innb. 2-5 år (5%)	67,8 %	81,5 %	74,7 %	91,1 %	99,3 %	91,4 %	76,9 %
Indeks innb. 6-15 år (11%)	69,0 %	94,7 %	101,9 %	94,6 %	102,1 %	95,7 %	88,9 %
Indeks innb. 16- 22 år (8%)	86,7 %	105,9 %	101,7 %	88,7 %	102,5 %	103,4 %	100,0 %
Indeks innb. 23- 66 år (53%)	92,8 %	91,5 %	87,0 %	94,3 %	98,3 %	96,9 %	93,2 %
Indeks innb. 67- 79 år (9%)	172,3 %	139,4 %	158,5 %	139,9 %	104,0 %	116,8 %	143,3 %
Indeks innb. 80- 89 år (3%)	202,4 %	150,8 %	165,6 %	131,3 %	104,3 %	120,9 %	151,8 %
Indeks innb. over 89 år (1%)	162,3 %	191,0 %	187,3 %	122,1 %	102,2 %	118,1 %	153,3 %
Indeks landbrukskriteriet (3%)	669,3 %	423,9 %	817,9 %	218,9 %	114,5 %	146,0 %	415,4 %
Indeks basiskriteriet (9%)	1 598,2 %	1 097,3 %	1 173,7 %	267,0 %	114,4 %	260,9 %	1 021,8 %
Utgiftsbehov - Adm, styring og fellesutgifter (sum)	234,7 %	189,8 %	196,4 %	114,6 %	101,3 %	114,4 %	182,9 %

- Vann, avløp og renovasjon

	Belarn 2017	Belarn 2018	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Produktivitet								
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3 380	3 480	5 826		2 604	3 745	2 506	3 619
Vann - Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb)(B)	3 203	3 272	2 084			1 502	1 843	2 958
Kvalitet								
Avløp - Estimert gjennomsnittsalder for spillvannsnett med kjent alder	27,0	28,0	48,0		37,0	27,0	30,0	35,0
Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	183	0	169		170	0		
Vann - Estimert vannlekkasje per meter ledning per år (m3/m/år)(B)	0,8	0,8	0,9		1,3	3,9	2,8	2,6

- Brann og ulykkesvern

	Beiarn 2017	Beiarn Grane 2018	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06	
Prioritet								
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	11,7	11,7	14,7	13,2	8,2	17,7	13,2	20,0
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger(B)	-97	68	165	-113	44	73	78	72
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger(B)	1 398	1 538	1 852	1 222	919	805	1 012	1 691
Netto driftsutgifter, brann og ulykkesvern, i prosent av totale netto driftsutg(B)	1,4 %	1,7 %	2,6 %	1,3 %	1,3 %	1,5 %	1,7 %	1,9 %
Kvalitet								
Årsgebyr for feiling og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)	280	280	534	543	321	431	363	451

- Eiendomsforvaltning

	Beiarn 2017	Beiarn Grane 2018	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06	
Prioritet								
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter(B)	8,3 %	8,8 %	10,2 %	11,0 %	7,0 %	9,0 %	8,5 %	10,2 %
Produktivitet								
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter(B)	579	666	600	528	396	589	566	551

- Samferdsel

	Beiarn 2017	Beiarn Grane 2018	Hattfjelldal	Saltal	Landet Nordland uten Oslo	Kostragruppe 06		
Prioritet								
Andel netto driftsutgifter for samf. i alt av samlede netto driftsutg(b)	4,7 %	2,7 %	4,7 %	4,9 %	2,5 %	1,8 %	2,4 %	2,8 %
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate(b)	48 895	44 036	46 753	42 222	57 852	96 627	84 945	63 973
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate(b)	82 474	77 745	66 071	57 818	91 974	158 504	126 515	96 929
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate(b)	61 333	55 982	54 753	55 667	65 174	103 482	96 656	76 645
Dekningsgrad								
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb(B)	29	29	27	22	43	15	16	44
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb(B)	68	68	40	15	92	115	109	54

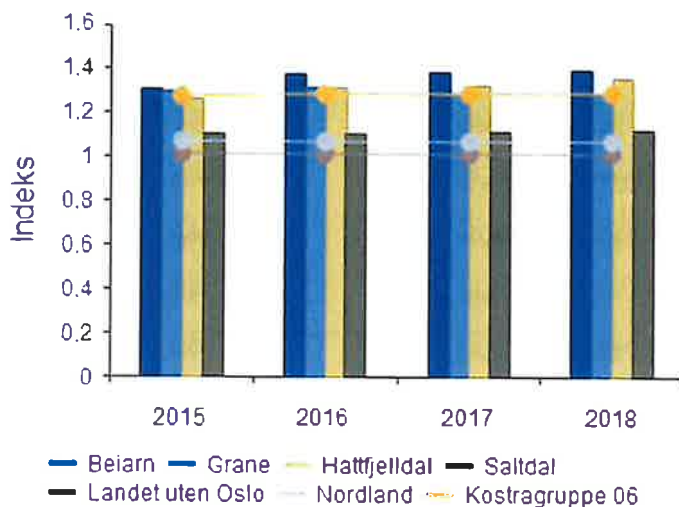
Folkehelse

	Beiarne 2017	Beiarne 2018	Grane	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Folkehelseprofil								
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år	22,4	22,1	26,7	23,4	24,3		25,5	
Helse og sykdom - Antibiotikabruk, resepter	218	199	188	184	333		322	
Helse og sykdom - Forventet levealder, kvinner	82,9	82,8	81,5	85,0	83,6		83,3	
Helse og sykdom - Forventet levealder, menn	75,6	75,0	80,2	80,0	77,4		78,7	
Helse og sykdom - Hjerter- og karsykdom (ny definisjon)	19,9	20,9	18,0	18,5	17,3		18,5	
Helse og sykdom - Muskel og skjelett, primærh.tj. (ny def.)	300,7	316,0	327,7	342,3	350,2		340,7	
Helse og sykdom - Psykiske sympt./lid., primærh.tj, 15-29 år	160,5	149,4	119,6	161,0	195,1		166,9	
Levekår - Barn av enslige forsørgere	15,0	15,7	15,0	10,5	14,4		16,8	
Levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år	67,4	67,0	76,0	80,0	74,0		75,0	
Levevaner - Overvekt inkl. fedme, 17 år	30,1	37,0	25,3	33,4	35,1		27,9	
Levevaner - Røyking, kvinner	9,3 %	7,2 %	7,4 %	11,2 %	9,2 %		7,2 %	
Miljø - Forsyningsgrad, drikkevann	68,0 %	69,0 %	88,0 %	53,0 %	105,0 %		91,0 %	
Miljø - God drikkevannsforsyning	100,0	100,0	100,0	0,0	69,4		70,2	
Miljø - Skader, behandlet i sykehus (ny def.)	17,0	13,5	15,7	15,9	15,2		14,4	
Skole - Trives på skolen, 10. klasse	85,0	82,0	80,0	61,0	87,0		82,0	

- Behovsprofil og inntektskriterier

	Beiar 2017	Beiar Grane 2018	Hattfjelldal	Saltdal	Landet uten Oslo	Nordland	Kostragruppe 06
Levekår							
Indeks berekna utgiftsbehov	1,390	1,393	1,288	1,363	1,128	1,011	1,068

- Levekår - Indeks berekna utgiftsbehov

	2015	2016	2017	2018
Beiar	1,305	1,374	1,390	1,393
Grane	1,298	1,318	1,292	1,288
Hattfjelldal	1,267	1,318	1,321	1,363
Saltdal	1,106	1,108	1,112	1,128
Landet uten Oslo	1,011	1,011	1,011	1,011
Nordland	1,069	1,066	1,067	1,068
Kostragruppe 06	1,274	1,285	1,285	1,289